

ภาพจาก rodrigoduterte.com

จาก “นายกเทศมนตรี” สู่ “ประธานาธิบดี”

ฟิลิปปินส์มีประธานาธิบดีคนใหม่ที่เป็น “ม้ามิด” แบบ “ไม่มีด” และมีลักษณะประจำตัวที่แตกต่างจากคนในระดับผู้นำอื่น ๆ ก่อนข้างมาก ตัวอย่างเช่นบอกว่าหากได้เป็นประธานาธิบดีจะฆ่าโจรที่ปล้นฆ่า ผู้ค้ายา อาชญากรฆ่าข่มขืน ฯลฯ ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน และจะเอาศพโยนลง อ่าวมะนิลา และฝากบอกไปถึงคนเหล่านี้ด้วยว่าระวังให้ดี จะโดนฆ่าแน่ ๆ ยังมีที่ดูเด็ดเผ็ดมันมากกว่านี้อีก

ชื่อของเขาคือ Rodrigo Duterte โดยผู้คนเรียกชื่อเล่นทางการเมืองของเขาว่า Digong และล่าสุดสื่อตั้งชื่อให้เขาใหม่ว่า “Duterte Harry” ในอดีตสื่อต่างประเทศในปี ๒๐๐๒ ตั้งชื่อเขาว่า “The Punisher” (นักปราบ) ชื่อดูเช่นนี้มีความเป็นมาและมีส่วนอย่างสำคัญกับการได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีด้วยคะแนนร้อยละ ๓๕ โดยคนที่รองลงไปได้คะแนนร้อยละ ๒๓ เท่านั้น

Digong เป็นนายกเทศมนตรีของ Davao City ในเกาะมินดาเนา เมืองนี้มีประชากรประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ คน เขาได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีติดต่อกันมา ๒๒ ปี จากเมืองที่มีอาชญากรรมชุกชุมจนถือกันว่าเป็นเมืองอันตรายที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เขาทำให้กลายเป็นเมืองปลอดภัยที่สุดของโลก

วิธีการของเขาก็คือ “วิสามัญฆาตกรรม” บรรดาโจรทั้งหลายไปเรียบร้อย หน่วยกิจกรรมพิเศษของเขา องค์กรต่างประเทศประมาณว่าเขาสั่งฆ่าไป ๑๐๐ คน แต่เขาบอกว่าตัวเลขจริงคือ ๑,๑๐๐ คน นอกจากนี้ใช้วิธีที่ผิดกฎหมายแต่ไม่มีใครขัดขวางเพราะเห็นดีเห็นชอบด้วยแล้ว เขาห้ามดื่มเหล้านอกบ้านหลังสี่ทุ่ม ถึงสี่ห้า ห้ามพ่อแม่ปล่อยวัยรุ่นนอกบ้านหลังสี่ทุ่ม บังคับให้ติดกล้องซีซีทีวี ทุกแห่ง ห้ามปรามการพนัน ปราบปรามการเสพยา สร้างงาน ฯลฯ เรียกได้ว่าทำทุกอย่างจนอาชญากรรมลดหายไป

ประชาชนชอบใจเพราะเขาไม่กลัวหน้าอินทร์หน้าพรหม เพราะโดยนิสัยเขาเป็นคนออกนักเลงอยู่แล้ว ตอนเป็นเด็กถูกไล่ออกจากโรงเรียนถึง ๒ ครั้ง และแม้แต่ตอนเรียนมหาวิทยาลัยเขาก็ถูกห้ามเข้าพิธีรับปริญญาเพราะไปยิงเพื่อนที่พูดจาดูถูก

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เขาได้รับเลือกก็คือผลงานเก่าและความสามารถในการหาเสียง ซึ่งกติกากำหนดให้หาเสียงกันได้นานถึงเกือบ ๕ เดือน เมื่อตอนต้นการหาเสียง Duterte หรือ Duterte Harry (ชื่อที่สื่อเรียกเพราะเขาสั่งฆ่าโดยไม่ต้องให้ลำบากขึ้นศาลเหมือนพระเอกในภาพยนตร์เรื่อง Dirty Harry เมื่อหลายปีก่อน) มีคะแนนนิยมน้อยมาก ตัวเก็งคือ Grace Poe (ลูกสาวของนักอ่านข่าวดังในโทรทัศน์ ผู้ซึ่งครั้งหนึ่งเกือบได้เป็นประธานาธิบดี) กับ Manuel Roxas (หลานปู่ของประธานาธิบดีคนแรกของฟิลิปปินส์ อดีตรัฐมนตรีหลายกระทรวง และทายาททางการเมืองของประธานาธิบดี Aquino คนปัจจุบันที่ลงสมัครอีกไม่ได้ เพราะรัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นได้วาระเดียว)

คะแนนเสียงเขาดีขึ้นเป็นลำดับจนแซง ๒ คนไปอย่างขาดลอย ชื่อเสียงของการเป็นคนเอาจริง ไม่กลัวใคร มีผลงานปราบอาชญากรรม ไม่ใช่ลูกหลานของครอบครัวเศรษฐีที่ครองอำนาจการเมืองกันมายาวนานในประเทศนี้ ฯลฯ และเหนือสิ่งอื่นใด เขาพูดหาเสียงได้ตื่นตาตื่นใจ เล่าเรื่องตลกให้ผู้คนได้หัวเราะ มีคำพูดที่โดนใจ กล่าวเปิดเผยเรื่องส่วนตัว ถึงแม้จะไม่ได้พูดถึงนโยบายต่างประเทศ

ที่สำคัญๆ แต่เขาก็บอกถึงความตั้งใจที่จะปราบความยากจน ปราบคอร์รัปชัน ลดความเหลื่อมล้ำของโอกาส ที่สำคัญที่สุดคือการแสดงออกถึงความจริงใจ และในที่สุดประชาชนก็เชื่อเขาถึงแม้เขาจะพูดจาหลายเรื่องฟังไม่ได้ แต่ก็หลุดออกมาจากปากเพราะความมั่นใจของการพูด

เขาพูดเชิงตลกถึงกรณีข่มขืนและฆ่านักสอนศาสนาชาวออสเตรเลียในปี ๑๕๘๘ ว่าที่จริงแล้วน่าจะให้นายกเทศมนตรีคือเขาเป็นคนลงมือคนแรกเพราะเธอหน้าตาดี นอกจากนี้ก็ยังวิจารณ์สันตะปาปาที่มาเยือนฟิลิปปินส์ว่าเป็นต้นเหตุทำให้รอดติด การพูดที่เกินเลยเช่นนี้ทำให้เขาต้องออกมาขอโทษขอโพย

Duterte เล่าว่าสมัยเขาเป็นเด็ก เขาถูกพระละเมียดทางเพศ (เขากล่าวระบุชื่อพระด้วยเพื่อให้เห็นว่าเป็นคนจริง) เขารับว่าเป็นคนเจ้าชู้มีหญิงและลูกหลายคน ถึงตอนแต่งงานแล้วก็รู้ว่าชายเรื่องผู้หญิงไม่หยุดจนต้องเลิกกับภรรยา ในขณะที่เขาหาเสียงในวัย ๓๑ ปี เขามีสถานะเป็นโสด แต่ก็มีภรรยาและลูกนอกสมรส

ภรรยาคนแรกเคยเป็นแอร์โฮสเตส มีเชื้อสายเยอรมัน แต่งงานกัน ๒๕ ปี มีลูกด้วยกัน ๓ คน ต่อมาอยู่กินกับพยาบาลและมีลูกสาวเป็นวัยรุ่น ๑ คน เขามีหลานทั้งหมด ๘ คน ครั้งหนึ่งเป็นมุสลิม และอีกครั้งหนึ่งเป็นคริสเตียน

ถึงแม้ว่าเขาจะเติบโตเป็นคริสตัง (โรมันคาทอลิก) แต่ก็ไม่ใช่คนเคร่งศาสนา ไม่เคยเข้าโบสถ์มานานแล้ว ในเรื่องสุขภาพเขายกบอกว่าทนทุกข์ทรมานจาก Buerger's Disease ซึ่งทำให้เส้นเลือดที่แขนขาอักเสบซึ่งเชื่อว่านิสัยสูบบุหรี่ที่เรื้อรังมานานมีส่วนเป็นสาเหตุสำคัญ แต่เขาปฏิเสธข่าวดังกล่าวว่าเป็นมรณะในลำคอในระยะแรก (การเปิดเผยเช่นนี้ประชาชนเห็นว่าเป็นความจริงใจ กล่าวเปิดเผยสิ่งไม่ถูกต้องที่ตนกระทำ ตลอดจนเรื่องส่วนตัวอย่างแตกต่างจากผู้สมัครคนอื่น ๆ)

คุณอื่น ๆ Duterte อาจเป็นที่น่ารังเกียจของผู้หญิงจำนวนหนึ่ง แต่ผลงานที่เขาได้ทำไว้ชี้ชัดว่าเขาให้ความเคารพสิทธิสตรี เขาเป็นเจ้าภาพหลักของ Beijing Women's Conference ในปี ๑๕๕๕ จน Hillary Clinton ขอบคุณเขาบนเวที เขาสนับสนุนสิทธิของผู้หญิงในเมืองที่เขาเป็นนายกเทศมนตรี อีกทั้งเป็นผู้สนับสนุนสิทธิของผู้มีเพศสภาพและเพศกำเนิดไม่ตรงกัน ไม่ว่าจะชายรักชาย หรือหญิงรักหญิง เขาเห็นด้วยกับการอนุญาตให้แต่งงานกันได้

Duterte เป็นนักกฎหมาย จบจาก ๒ มหาวิทยาลัยเล็ก ๆ ที่ไม่มีชื่อเสียงโดดเด่น แต่ด้วยความฉลาด การทำงานชนิดถึงลูกถึงคน (เขาขี่มอเตอร์ไซด์ตรวจงาน ตามโรงพักและหน่วยงานปราบอาชญากรรมในเวลาวิกาลอยู่สม่ำเสมอ จนเป็นที่เลื่องลือในความเอาใจใส่และความรับผิดชอบ)

เขาเป็นนักการเมืองท้องถิ่นแบบโบราณ (ถึงแม้จะเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่พักหนึ่ง แต่ก็ไม่มีผลงานเด่นชัด) ผู้สร้างความประทับใจในเรื่องความปลอดภัย ความมีชื่อเสียงของบ้านเมืองให้ประชาชนในท้องถิ่น และด้วยผลงานนี้ประชาชนฟิลิปปินส์จึงเชื่อใจว่าเขาจะทำอีกครั้งในระดับชาติ

งานในระดับประธานาธิบดีไม่ได้เกี่ยวพันแต่เฉพาะเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หากครอบคลุมไปถึงเรื่องระดับชาติ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เศรษฐกิจระหว่างประเทศ ความมั่นคง ฯลฯ เราคงต้องดูกันต่อไปว่านายกเทศมนตรีจากเมืองเล็ก ๆ จะก้าวขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีได้ดีเพียงใด (ก)